नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह प्रवन्धक , नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :– यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :– लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :– २००

द्वितीय चरण :– अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :– ३०

१. प्रथम चरण : – लिखित परीक्षा						**पूर्णाङ्क :– २००**
पत्र	**विषय**	**पूर्णाङ्क**	**उतीर्णाङ्क**	**परीक्षा प्रणाली**	**प्रश्नसंख्या X अङ्क**	**समय**
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	

२. द्वितीय चरण : – अन्तर्वार्ता			**पूर्णाङ्क ३०**
विषय	**पूर्णाङ्क**	**उतीर्णाङ्क**	**परीक्षा प्रणाली**
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

२ प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।

३. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

४. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

५. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्क्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

६. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. पाठ्यक्रम लागू मिति :–

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह प्रवन्धक , नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

१.१ सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चूनौती तथा समाधानका उपायहरु

१.२ प्रशासनिक विधिहरु (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)

१.३ संगठनको परिचय, स्वरुप, सिद्धान्त तथा संगठन गठनका आधारहरु

१.४ संगठनका केही प्रमुख पक्षहरुः संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य

१.५ संगठनमा संचार, समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकनको महत्व

१.६ व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरु

१.७ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरु

१.८ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरु

१.९ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार

१.१० व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व

१.११ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरु : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, गूनासो व्यवस्थापन, श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining), सम्पूर्ण गुण व्यवस्थापन (Total Quality Management)

१.१२ वार्ता तथा संझौता सम्वन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान

१.१३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व

१.१४ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्यवन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका

१.१५ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका

१.१६ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र

१.१७ विश्व व्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग

१.१८ विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरु वारे जानकारी
- सार्वजनिक नीजि साझेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
- व्यवस्थापन करार (Management Contract)
- कर्पोरेटाइजेशन
- निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
- स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

२. आर्थिक प्रशासन

२.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व

२.२ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया र वजेट चक्र

२.३ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका

२.४ विकास प्रशासनको अवधारणा र सिद्धान्तहरु

२.५ नेपालमा विकास प्रशासनका प्रयास, अवरोध, चुनौती तथा सम्भावनाहरु

२.६ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
२.७ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
२.८ नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तिय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चूनौतीहरु
२.९ राष्ट्रिय विकासमा सार्वजनिक संस्थानहरुको भूमिका
२.१० नेपालको सार्वजनिक संस्थानमा जनशक्ति व्यवस्थापन
२.११ दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals)

३. राज्य व्यवस्था र कानून

३.१ राज्य व्यवस्थाको परिचय तथा संचालनको सिद्धान्त
३.२ शासनका आधारभूत पक्षहरुः अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषताहरु
३.३ नेपालको शासन प्रणाली
३.४ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको वर्तमान संविधान
३.५ सूचनाको हक र सार्वजनिक उत्तरदायित्व
३.६ पारदर्शिता, जवाफदेहीता, सदाचारिता र समावेशीता
३.७ सामाजिक न्याय तथा समानता
३.८ सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	**खण्ड**	**अङ्कभार**	**लामो उत्तर**	**समस्या समाधान**
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्वन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
जम्मा		**१००**	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०	४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह प्रवन्धक , नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्वन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

१. गैर सैनिक हवाई उडान ऐन २०१५, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३ र नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८ र त्यसको सान्दर्भिकता

२. नागरिक उड्डयन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धीहरु, हवाई सेवा सम्झौता एवं नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संस्थागत क्षमता

३. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ एवं नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि नियमावली, २०५७ बीचको कार्यात्मक अन्तर सम्बन्ध

४. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक संरचना, कार्यगत स्वायत्तता, तालुक मन्त्रालय र नेपाल सरकार बीचका बिभिन्न अङ्गहरुबीचको सहकार्य र समन्वयको वर्तमान अवस्था

५. विमानस्थलहरुको निर्माण, संचालन र उपयोगमा सार्वजनिक, निजी साझेदारी, जग्गा प्राप्तिमा देखिने समस्या र समस्या समाधानका उपायहरु

६. ICAO र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण बीचको संस्थागत सम्बन्ध, ICAO को उडान सुरक्षा सुपरिवेक्षण प्रणाली

७. नेपालको हवाई नीति र पर्यटन नीति बीचको सर्म्पकता र अन्तरविरोधहरु

८. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण संचालन समिति र व्यवस्थापकीय नेतृत्व बीचको कार्यगत सम्बन्धको वर्तमान स्तर र प्रभावकारीता

९. बजेटको सैद्धान्तिक अवधारणा र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणमा भएको व्यवस्था

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

१. नेपालमा हवाई यातायातको आन्तरिक एवं बाहय क्षेत्रको विकासक्रम, चुनौतीहरु एवं समस्या समाधानका नीतिगत, संस्थागत एवं प्रक्रियागत उपायहरु

२. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणमा मानव संशाधनको विकास, प्रशिक्षण, स्तरीकरण एवं व्यवस्थापकीय मान्यताहरुको अवलम्वन

३. नैतिकता, उच्च चारित्रिक मूल्य, व्यवसायिक क्षमता, निश्पक्षता, पारदर्शिता एवं ग्राहकहरुको सन्तुष्टि प्रतिको अपेक्षित एवं सवेदनशील व्यवहारमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण मातहतका संगठनहरुको कार्यव्यवहार र कार्य संस्कृति

४. विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरु वारे जानकारी
   - सार्वजनिक नीजि साझेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
   - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
   - कर्पोरेटाइजेशन
   - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
   - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन

५. अख्तियार दुरुपयोग आयोग सम्बन्धि ऐन, २०४८ तथा नियमावली २०५९

६. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरणको वर्तमान अवस्था र त्यसमा नेपाल सरकारका प्रमुख सरोकारवाला निकाय एवं नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको भूमिका

७. नेपालको सार्वजनिक कर्मचारी प्रशासनमा लोक सेवा आयोगको भूमिका

८. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६

९. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७

१०. नेपाल नागरिक उड्डयन प्रधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७

११. नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
१२. भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
१३. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
१४. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
१५. सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४
१६. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
१७. योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४
१८. श्रम ऐन, २०७४
१९. लगानी बोर्ड ऐन, २०६८
२०. आयकर ऐन २०५८ र नियमावली २०५९

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)			
विषय	**खण्ड**	**अङ्कभार**	**प्रश्न संख्या**
सेवा सम्वन्धी	**(क)**	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० २ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० २ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
जम्मा		**१००**	